
Humanizácia ako prvok deinštitucionalizácie v zariadeniach sociálnych služieb zriadených KSK

Ing. Zuzana Jusková

vedúca Odboru sociálnych vecí a zdravotníctva Úradu KSK

„...t'ážko sa prežíva život za stenami budovy odkiaľ nemôžem odísť, kde sa nemôžem rozhodnúť, či si dám ráno na raňajky jogurt, alebo chlieb s maslom, s kým a kde pôjdem dnes večer, čo si na seba oblečiem ... kde o mne rozhodujú iní, s veľkou láskou ma chránia pred mojím vlastným zlyhaním.... a možno by som aj rada urobila chybu a poučila sa z nej....

A odkiaľ má prísť zmena?

Netreba k tomu veľa teórie, najlepšie je začať od seba.

Deinštitucionalizácia je politický a sociálny proces postupnej zmeny od inštitucionálnej starostlivosti o klientov k nezávislému životu s podpornými službami priamo v komunite.

Smerovanie KSK v oblasti poskytovania služieb

Máme dobré základy!

V súlade s cieľmi národných priorít rozvoja sociálnych služieb a v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o sociálnych službách ako aj Koncepciou rozvoja sociálnych služieb Košickom kraji je dôraz v oblasti poskytovania sociálnych služieb kladený na poskytovanie sociálnej služby **v zariadení s kvalitnými službami v súlade s trendmi DEI a prvkami humanizácie** t.j. prevažne s nižšou kapacitou, komunitnými službami, individuálnym a odborným prístupom..

Hlavný cieľ

1. Regulovať počet lôžok v pobytových službách na základe objektívneho posudzovania odkázanosti na sociálnu službu.
2. Znižovať počet lôžok vo veľkokapacitných zariadeniach sociálnych služieb.
3. Zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb zavedením ošetrovateľského procesu.
4. Zabezpečiť individuálny prístup ku klientom (spracovať individuálne plány rozvoja klientov podľa ich potrieb a možností...)
5. Zvýšiť rozsah a zlepšiť miestnu dostupnosť terénnych služieb pre občanov Košického kraja.

Zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK - humanizácia

KSK je zriaďovateľom **13 + 10 zariadení sociálnych služieb**, celkovo pre 1838 prijímateľov sociálnych služieb.

Humanizáciu sociálnych služieb chápeme ako dôležitú etapu deinštitucionalizácie, ide o skvalitňovanie sociálnych služieb,

- Oficiálne meno pre každé zariadenie
- Znižovanie kapacity v existujúcich zariadeniach - od roku 2009 o cca 200 , vytváranie samostatných buniek – tréningových bývaní, rušenie viac ako dvoj-lôžkových izieb
- Optimalizovanie personálnych kapacít – navýšenie počtu zamestnancov v zariadeniach o cca 60

Zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK

Humanizácia

- vytváranie priestorov na podporu nezávislosti klientov (kuchynky, sociálne zručnosti, starostlivosť o domácnosť, aktivity v rámci komunity...)
- zavádzanie špecifických prvkov v oblasti sociálnej ako aj ošetrovateľskej starostlivosti (zmyslová aktivizácia, bazálna stimulácia, kinestetická mobilizácia, supervízia, tréningy pamäte...)
- zriadenie ambulantných foriem špecializovaného zariadenia v Košiciach a Rožňave s kapacitou 20
- zriadenie kontaktného miesta Alzheimerovej a Parkinsonovej choroby – špecializované poradenstvo pre rodinných príslušníkov a osoby s prísl. Diagnózami

Zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK

Humanizácia

- Vytvorenie DSS – týždenná forma v Košiciach a Prakovciach s kapacitou 14 miest
- Zriadenie zariadení podporovaného bývania v Strážskom a Prakovciach s kapacitou 15 miest.
- Financovanie a metodická podpora siete 26 špecializovaných poradcov v košickom kraji, ktorí poskytujú bezplatné sociálne poradenstvo, kde sa v spolupráci s rodinou a komunitou hľadajú optimálne riešenia kritických situácií
- Financovanie subjektov ktorí poskytujú tlmočnícku služby a sociálnu rehabilitáciu
- Zavádzanie IS CYGNUS v zariadeniach - zvýšenie efektivity práce v zariadení

Pilotný projekt deinštitucionalizácie (USA, motto: “zavrite úplne vchodové dvere”) - zariadenie DSS LIDWINA v Strážskom

Sme vo fáze prípravy na zmenu (**vzdelávanie zamestnancov a tvorba transformačného plánu**)

Problém:

- pretrváva tendencia poskytovania sociálnych služieb v DSS ako zabehnutý model a chýba vôľa vyskúšať nové prístupy k potrebám klientov
- V zariadení sa poskytuje viac podpory ako je potrebné, klienti sú závislí od zamestnancov, nemajú príležitosť využívať svoj vlastný potenciál, rozvíjať ho, učiť sa, čo nevedome vytvára budovanie predstavy že nikde inde to nie je možné...
- Klienti nemajú odvahu na nové formy služieb

Koncepcie rozvoja zariadení

- **KSK v spolupráci Agentúrou na podporu regionálneho rozvoja n.o. pripravuje v rokoch 2013 a 2014 stratégiu deinštitucionalizácie pre KSK ako aj zariadení ako samostatnú prílohu koncepcie kraja a jednotlivých koncepcií zariadení**
- **Východiskami pre definovanie koncepcie rozvoja zariadení sú trendy, smerovania, politiky a programy z národnej a regionálnej úrovne a situačná a problémová analýza samotného zariadenia sociálnych služieb**

Ja a moje kolegyně a kolegovia nestrácame vieru v ľudí, riaditeľov a zamestnancov zariadení, širokú verejnosť a veríme, že je nás stále viac takých, ktorí chceme pozitívnu zmenu v oblasti sociálnych služieb.

Ďakujem za pozornosť.

Kontakt :

Ing. Zuzana Jusková

055/7268280

zuzana.juskova@vucke.sk